

REFERAT Valgstyret 2019-2023 d. 12-10-2022

Møtedato Onsdag d. 12. oktober 2022 kl. 08:30

Møtested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoll fra valgstyrets møte 15.09.21.....	4
Valgkretser og valglokaler.....	6

Sak 2022000048-4: Møtedokumenter

Vedlegg

Komplett innkalling Valgstyret 12.10.22

Saksliste Valgstyret 12.10.2022

Sak 1/22: Godkjenning av protokoll fra valgstyrets møte 15.09.21

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022000048
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Valgstyret	12.10.2022	1/22

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA VALGSTYRETS MØTE 15.09.21

VALGSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 12.10.2022 SAK 1/22

Valgstyrets vedtak:

Valgstyret godkjenner protokoll fra valgstyrets møte 15.09.21.
(Enst.)

14.10.2022

Sak 2/22: Valgkretser og valglokaler

Vedlegg

NOTAT tilknyttet sak 212-22

Dato 19. juli 2022
Saksnr.: 2022004138-5
Saksbehandler Marianne Osmundsen Tronstad
Godkjent av Kjell Alfred Kristiansen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Valgstyret
Bystyret

Møtedato

12.10.2022
26.10.2022

Valgkretser og valglokaler

Forslag til vedtak

1. Bystyret tar til orientering at valgdag for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 blir mandag den 11. september 2023.
2. Det avholdes valg kun mandag den 11. september 2023.
3. På valgdagen holdes alle kommunens valglokaler åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00
4. Valgkrets Justvik, med valglokale Justvik skole, legges ned. Velgerne overføres til valgkrets Gimlekollen/Fagerholt og valgkretsen justeres tilsvarende.
Valgkrets Rosseland, med valglokale Rosseland skole legges ned, velgerne overføres Nodeland valgkrets. Nodeland valgkrets justeres tilsvarende
5. Valglokale for Nodeland valgkrets flyttes fra Nodelandshallen til Sygna kultursenter.
6. Som valglokale for krets Søm/ Strømme benyttes Sukkevannshallen.
7. Som valglokale for krets Lund Nord benyttes Gimlehallen.
8. Valglokale for Søgne valgkrets flyttes fra rådhuset på Tangvall til Søgne skole- og idrettssenter på Tangvall.

Sammendrag

I statsråd den 22. april 2022 ble dagen for kommunestyre- og fylkestingsvalget fastsatt til mandag den 11. september 2023. Det er opp til hver enkelt kommune om det også skal avholdes valg søndag den 10. september 2023. Dette anbefales ikke.

Bystyret har i møte den 27. november 2019, sak 73/19, vedtatt i reglementsform å delegere det overordnede ansvaret for den formelle og praktiske tilretteleggingen og gjennomføringen av stortingsvalg og kommunestyre- og fylkestingsvalg. Dette gjør at valgstyret har fått delegert myndighet til å treffe avgjørelser vedørende valget så langt det er anledning til det. Videre har bystyret i møte den 9. oktober 2019, sak 10/19, delegert myndighet til Kommunedirektøren, i medhold av kommuneloven §13-1, sjette ledd, å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Ifølge valgloven regnes vedtak om en eller to dagers valg som saker av prinsipiell betydning og skal vedtas av Bystyret. Bystyret har delegert til Valgstyret å vedta eventuelle endringer i kretser samt beslutte hvilke valglokaler kommunen benytter.

I tillegg til vurderinger knyttet til en- eller to dagers valg og åpningstid på valgdagen redegjøres det i saken også for enkelte justeringer av valglokaler, samt en grensejustering.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

En- eller to dagers valg

Valgdagen er fastsatt til mandag den 11. september 2023.

Valgloven §9-2 gir kommunestyret anledning til å vedta at det ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen.

Ifølge valgloven §9-3 kan kommunestyret selv, med tilslutning fra minst 1/3 av medlemmene, vedta å holde valglokale å åpne lenger enn det valgstyret har vedtatt. Slikt vedtak bør treffes senest samtidig med behandling av budsjettet for det året hvor valget skal gjennomføres.

Det har ikke vært tradisjon for to-dagers valg verken i gamle Søgne, Songdalen eller Kristiansand, og var heller ikke tilfelle verken ved valget i 2019 eller 2021. Det anbefales heller ikke ved valget i 2023 og begrunnes ut fra to hovedgrunner;

- Det medfører store ekstra kostnader å arrangere todagers valg
- Det er svært god anledning til å avgi forhåndsstemme ved en rekke lokasjoner helt frem til siste fredag før valgdagen.

Med utgangspunkt i dette ansees sannsynligheten liten for at valgdeltakelsen vil øke ved å utvide valgtinget til to dager. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde en valgdag.

Åpningstider i valglokale mandag den 11. september 2023

Det anbefales å videreføre ordningen med åpningstid kl. 09.00 – 21.00. Denne åpningstiden oppleves blant velgerne å «stemme overens» med nasjonal markedsføring av valglokalenes åpningstid. Valgloven §9-3 gir ikke mulighet for å ha åpent lenger enn til kl. 21.00 på valgdagen.

Delegering av ansvar og oppgaver

Bystyret vedtok i møte den 27. november 2019, sak 73/19, reglement for valgstyret hvor bystyret delegerer til valgstyret det overordnede ansvaret for den formelle og praktiske tilretteleggingen og gjennomføringen av hhv Stortingsvalg og Kommunestyre- og Fylkestingsvalg. Dette medfører at valgstyret har fått delegert myndighet å treffe avgjørelser vedrørende valget så langt det er anledning til det. Videre har bystyret i møte den 9. oktober 2019, sak 10/19, delegert myndighet til Kommunedirektøren, i medhold av kommuneloven §13-1, sjette ledd, å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

All den tid denne delegeringen i Kristiansand kommune er gjort i reglementsform er det ikke nødvendig at bystyret vedtar dette særskilt, slik det har vært praksis for i gamle kommuner.

Aktuelle saker som faller inn under valgstyrets delegerte myndighet er regulert i valgloven §§4-1 og 4-2, og vil eksempelvis gjelde det å oppnevne stemmestyrer og avgjøre hvor og når det skal være mulig å avgi forhåndsstemmer, jf. reglement for valgstyret, §3 «valgstyrets oppgaver og ansvar omfatter».

Annet

I forkant av budsjettprosessen hvert år før nytt valg gjennomgås organiseringen av valg gjennomføringen, både når det gjelder tilbakemeldinger som kom inn ved forrige valg og valgmedarbeidernes egne erfaringer. Det er også viktig at det før budsjettet for valgåret vedtas at det tas stilling til om det skal gjennomføres én eller to-dagers valg.

For valgdagen i 2021 var det nødvendig å gjøre noen endringer for å imøtekomme de smittevernstiltak som var aktuelle på den tiden. Blant annet ble Gimlehallen tatt i bruk til fordel for Lovisenlund skole. Også på Nodeland ble valglokale endret fra kantinen på Rådhuset til Nodelandshallen. I tillegg ble også valglokale for Søm/Strømme endret fra Randesund bydelshus tilbake til Sukkevannshallen.

Kretsendringer

Kristiansand kommune har i dag 19 valgkretser. Noen av kretsene er relativt små, og andre er relativt store. For hvert valg øker andel velgere som avgir sin stemme på forhånd. Ved valget i 2019 ble 33% av avlagte stemmer gitt på forhånd. Ved valget i 2021 var tilsvarende tall 59%. Samtidig nevnes, at ved gjennomføringen av valget i 2021 ble velgerne spesielt oppfordret til å avgi stemme på forhånd på grunn av smittesituasjonen. En kan derfor ikke forvente like stor andel forhåndsstemmer ved valget i 2023, men det er grunn til å tro at andelen likevel vil være høyere enn i 2019.

I tillegg er det slik at velgeren fritt kan velge hvilket valglokale de ønsker å avgi sin stemme i på valgdagen. Ved Kommunestyrevalget i 2019 var antall stemmeberettigede fordelt slik (det er færre stemmeberettigede ved Stortingsvalg, derfor benyttes tall fra forrige kommunestyrevalg):

Finsland	713	Nodeland	3.383
Flekkerøy	2.550	Rosseland	960
Gimlekollen/Fagerholt	3.563	Søgne	8.872
Hellemyr	2.848	Søm/Strømme	5.562
Hånes	3.774	Tinnheia/Grim	6.514
Indre Vågsbygd	9.963	Torridal	3.093
Justvik	3.043	Tveit	2.456
Kvadraturen	7.386	Ytre Randesund	4.338
Lund nord	4.782	Ytre Vågsbygd	5.830
Lund syd	6.403		

I forkant av valget 2021 ble krets Tunballen slått sammen med krets Nodeland. Kommunedirektørens oppfatning er at også krets Rosseland bør legges ned og foreslås slått sammen med Nodeland valgkrets. Denne kretsen får da i overkant av 4.000 stemmeberettigede. Valglokalet for kretsen ligger sentralt plassert på Nodeland. Kommunedirektøren foreslår også å legge ned Justvik valgkrets og slå denne sammen med valgkrets Gimlekollen/Fagerholt. Det har vist seg vanskelig å finne et egnet valglokale for valgkrets Justvik. Ved de to siste valgene har Justvik skole vært benyttet, men det er svært utfordrende parkeringsforhold for velgerne. Fagerholt skole vurderes som godt egnet til å håndtere økningen i antall velgere.

Forslag til vedtak jf. vedtakspunkt 4

Krets Justvik legges ned og slås sammen med krets Gimlekollen/Fagerholt. Det foretas følgelig en grensejustering hvor de to valgkretsene slås sammen til en valgkrets.

Krets Rosseland legges ned og slås sammen med krets Nodeland. Det foretas følgelig en grensejustering hvor de to valgkretsene slås sammen til en valgkrets.

Valglokaler på valgdagen – forslag til endringer

Etter at digital manntallsavkryssing ble tatt i bruk står velgerne fritt til å gå i det valglokalet i kommunen de ønsker på valgdagen for å avgi sin stemme. Samtidig ser vi, som nevnt, at også andelen velgere som forhåndsstemmer øker ved hvert valg. Når det gjelder velgere som avgir sin stemme på valgdagen er det fortsatt mange som foretrekker å benytte valglokalet i den kretsen de tilhører. Erfaringer fra valget i 2021 ligger bak de endringsforslag kommunedirektøren fremmer i saken.

Nodeland valgkrets

For Stortingsvalget i 2021, på grunn av smittevern, ble valglokalet flyttet fra kantinen på rådhuset til Nodelandshallen. Tanken var derfor å flytte tilbake til rådhuset for fremtidige valg. Nå står imidlertid Sygna kultursenter ferdig. Etter befaring mener kommunedirektøren at kultursenteret vil fungere svært godt som valglokale og anbefaler å ta dette i bruk. Lokalet er sentralt plassert rett ved kommunehuset på Nodeland, er universelt utformet og er godt tilrettelagt for en god flyt i valgprosessen. I tillegg har lokalet gode fasiliteter for å ivareta øvrige behov, både for å ivareta valgmedarbeiderne på valgdagen og for oppbevaring av utstyr.

Valglokalet Rosseland skole (for Rosseland valgkrets) anbefales som nevnt nedlagt. Det er under 1.000 stemmeberettigede i kretsen og nærmeste valglokale ligger i underkant av tre kilometer unna (Nodeland). I tillegg er Rosseland skole et lite tilfredsstillende valglokale. Det er ikke universelt utformet og det er vanskelig å skille valget fra ordinær skoledrift. Det har i lengre tid vært lett etter bedre alternativer til valglokale for denne kretsen. Sygna kultursenter vurderes til å kunne ivareta antall stemmeberettigede for den sammenslåtte kretsen på en god måte.

Forslag til vedtak jf. vedtakspunkt 5

Valglokale for Nodeland valgkrets flyttes fra Nodelandshallen til Sygna kultursenter.

Søm/Strømme valgkrets

Sukkevanhallen har vært benyttet for denne valgkretsen ved flere valg. Samtidig ble det i etterkant av valget i 2019 gjort en vurdering om det kunne være andre aktuelle lokaler som passer som valglokale. Dette fordi enkelte velgere gav tilbakemelding om at Sukkevanhallen oppleves for langt unna offentlig transport. Det ble derfor foreslått endring til Randesund bydelshus, endringen ble vedtatt i bystyret den 28. oktober 2020. Likevel, på grunn av pandemien og ivaretagelse av smittevern foreslo kommunedirektøren å likevel benytte Sukkevanhallen for valget i 2021. Dette ble vedtatt i Valgstyret den 17. mars 2021. Det viser seg ofte at dette med parkeringsmuligheter, god velgerflyt inne i lokalene, universell utforming kombinert med godt kollektivtransporttilbud ikke alltid lar seg forene så godt som vi skulle ønske oss. Det viser seg at Sukkevanhallen fungerer svært godt som valglokale. Dessverre er det ingen rutebusser som går helt til valglokalet. Men minner om at velgerne fritt kan velge det valglokalet som passer best for dem på valgdagen. Kommunedirektøren anbefaler derfor å fortsatt benytte Sukkevanhallen for denne kretsen.

Forslag til vedtak jf. vedtakspunkt 6

Sukkevanhallen opprettholdes som valglokale for krets Søm/ Strømme.

Lund Nord valgkrets

Ved valget i 2021 ble Gimlehallen benyttet til fordel for Lovisenlund skole. Hovedårsaken til bytte i valglokale var bedre ivaretagelse av smittevern basert på pandemisituasjonen Norge stod i på det tidspunktet. Administrasjonen har fått tilbakemelding om at Gimlehallen fungerte veldig bra og kommunedirektøren anbefaler derfor å fortsette å benytte dette lokalet som valglokale for valgkrets Lund Nord.

Forslag til vedtak jf. vedtakspunkt 7

Gimlehallen benyttes som valglokale for valgkrets Lund Nord.

Søgne valgkrets

Søgne valgkrets er den nest største valgkretsen i kommunen. Som valglokale for denne valgkretsen har det tidligere vært benyttet Nygårdshallen. På grunn av at det før Stortingsvalget 2021 ble lagt kunstgress på en stor del av området som ble benyttet til parkeringsplass, ble parkeringsmulighetene betydelig dårligere. Det ble derfor foreslått at valglokale flyttet til rådhuset på Tangvall. Det ble iverksatt tiltak for både å håndtere parkering og sørge for en god velgerflyt inne i valglokalet. Likevel, verken Nygårdshallen eller Rådhuset har en optimal løsning når det gjelder parkering. Før valget i 2023 vil det nye skole- og idrettssenteret stå klart. Det er derfor foretatt en befaring i lokalene og det vurderes dithen at turnsalen vil fungere godt som valglokale. Det er også gode parkeringsmuligheter i tilknytning og lokalet ligger sentralt plassert på Tangvall. Valglokalet er universelt utformet, enkelt å komme inn i og det vurderes som et godt lokale å få en god velgerflyt i.

Forslag til vedtak jf. vedtakspunkt 8

Valglokale for Søgne valgkrets flyttes fra rådhuset på Tangvall til Søgne skole- og idrettssenter på Tangvall.

Juridisk grunnlag

Valgloven §9-2 sier at det er kommunestyret som vedtar om det på ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen.

I tråd med Kristiansand kommunes reglement for Valgstyret, §3 femte avsnitt punkt g) og i) er det Valgstyret som beslutter kretser og valglokaler. Denne delegeringen er forankret i Valgloven § 9-3.

Økonomiske konsekvenser

Som redegjort for i saken mener administrasjonen det er fornuftig å legge ned to valgkretser. Kommunen vil da ha 17 valglokaler i drift på valgdagen. Fra et økonomisk ståsted vil dette resultere i noe reduksjon i kostnader knyttet til bemanning på valgdagen, kjøp av utstyr og rigg av lokalet.

Lokalene som foreslås benyttet er befart, men det er ikke estimert kostnader knyttet til å sette lokalene i stand som valglokaler. Etter all sannsynlighet vil det ikke påløpe noen ekstra kostnader knyttet til de foreslåtte lokalene utover de kostnader kommunen allerede har til eksisterende lokaliteter.

Uttalelse fra rådene

Denne saken sendes til rådet for funksjonshemmede og for uttalelse, da særlig når det gjelder både tilgjengelighet til de foreslåtte valglokalene, samt det universelle perspektivet ved hvert enkelt av de foreslåtte nye valglokalene.

Barn og unges interesser

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Klima- og miljøkonsekvenser

HMS/Folkehelse

Vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at kommunen fortsetter med en dags valg. Det legges godt til rette for at velgerne kan stemme på forhånd, helt frem til fredag før valgdagen.

Kommunedirektørens vurderinger for øvrig er redegjort for i saken. Bakgrunnen for de foreslåtte endringer er som et resultat av stadige tilpasninger.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Som redegjort for i saken foreslår Kommunedirektøren følgende:

1. Bystyret tar til orientering at valgdag for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 blir mandag den 11. september 2023.
2. Det avholdes valg kun mandag den 11. september 2023.
3. På valgdagen holdes alle kommunens valglokaler åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.
4. Valgkrets Justvik, med valglokale Justvik skole, legges ned. Velgerne overføres til valgkrets Gimlekollen/ Fagerholt og valgkretsen justeres tilsvarende. Valgkrets Rosseland, med valglokale Rosseland skole legges ned, velgerne overføres Nodeland valgkrets. Nodeland valgkrets justeres tilsvarende.
5. Valglokale for Nodeland valgkrets flyttes fra Nodelandshallen til Sygna kultursenter
6. Som valglokale for krets Søm/ Strømme benyttes Sukkevannshallen.
7. Som valglokale for krets Lund Nord benyttes Gimlehallen.
8. Valglokale for Søgne valgkrets flyttes fra rådhuset på Tangvall til Søgne skole- og idrettssenter på Tangvall.